



Q. D. B. V.
CAPITA IVRIS LECTA

DE
VSVRIS QVINCVNCIBVS MAIORIBVS
LICITIS

PRAESIDE
CHRISTIANO GOTTLIEB
HOMMELIO, D.

TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REGVL. IVR. PROF. PVBL.
ET FACVLTATIS IVRIDICAE VITEMB.

ASSESSORE

IN AVDITORIO MAIORE

DIE XII. APRIL. A. R. S. M DCC LXXXII.

DISPVTANDI CAUSA
PROFONIT

IOANNES HENRICVS CHRISTOPHORVS
PLVNSCHKY

DRESDENSIS.

VITEMBERGAE

IMPRESSIT IO. CHRISTOPH. TZSCHIDRICHVS.



§. I.

Vfurae annuae non praestantur, nisi ex conventio-
ne, mora, vel lege, mutuumque sicut Iure Roma-
no, ita et Germanico, moribusque nostris prae-
sumitur gratuitum. Arg. L. II. §. I. 7. de reb. cred. L. 3.
C. de Vfur. RECESS. IMPER. NOVISS. de an. 1654.
§. 174. Dissentire videtur SCHILTER, ad Pand. Ex.
XXXV. §. II. Sed vide LEYSER. ad Pandect. Spec.
CXXX. med. 3. BERGER, in Oec. Iur. Lib. III.
Tit. II. Th. 2.

§. II.

Quantitatem usurarum pro personarum conditione
atque periculi receptione definivit, et illustribus trientes,
mercatoribus besse, reliquis semisses, nec non in traiecti-
tiis pecuniis centesimas accipere permittit IUSTINIA-
NVS in L. 26. §. 1. C. de Vfur. Add. NOODT. de
Foenore et Vfur. Lib. II. cap. XIV.

§. III.

In Imperio vero Romano Germanico atque in Saxonia Electorali in quincuncibus legitimus usurarum modus regulariter ponitur, eiusque excessus improbatur in RECESS. IMPER. NOVISS. de an. 1654. §. 174. ORD. PROV. SAX. de an. 1550. Tit. von Bucheren COD. AVG. Tom. I. pag. 30. et post varias repetitas sanctiones in MANDATO *adversus dolosos decoctores* evulgato de an. 1766. §. 2. CONT. COD. AVG. Tom. I. pag. 924. Ita, ut nec consensus iudicis in maius stipulatum, WERNHER. Part. VIII. Obf. 420. nec pactum mutuo adiectum auf Juden Zins, ORD. POLIT. IMP. de an. 1577. Tit. XX. §. 6. nec promissio usurarum in literis cambialibus indeterminata WERNHER. Part. VI. Obf. 428. LEYSER. ad Pand. Spec. CCXLV. med. 7. nec creditum ecclesiasticum maiorem quantitatem admittat. Conf. PRAESIDIS Disp. *de Iuribus ecclesiae creditricis singularibus in mutuo usurario* §. 8.

§. IIII.

Diversae tamen sunt species, in quibus ab hac norma in iure recedere, et graviore tam pendere, quam exigere licet, sic in mutuo cambiali semisses promissas creditor impune petit et accipit. MANDAT. SAX. EL. de an. 1704. COD. AVG. Tom. II. pag. 2075. et laudatum MANDAT. de an. 1766. §. 2. Quae et solvendae, licet cambium hoc per praescriptionem vim ad arrestum personale obligandi amiserit. RESCRIPT. EL. SAX. de an. 1768. CONT. COD. AVG. Tom. II. pag.

pag. 1144. nec non si creditori praeter hypothecam
constitutam cambium, in quo semisses stipulatae, ob
idem debitum insimul exhibitum. RESCRIPT. EL.
SAX. de an. 1747. CONT. COD. AVG. Tom. II.
pag. 1131.

§. V.

Deinde quando ad paucos dies, vel aliquas septimanas
pecunia erogatur mutua, quincuncibus paulo plures stipu-
lari licere, luculenter apparet ex adducto MANDAT. EL.
SAX. de an. 1704. verbis: Wir lassen aber gleichwohl
allergnädigst geschehen, daß, wenn nur auf wenige Tage, oder
Wochen Geld abgegeben wird, an Zinsen etwas mehreres, als das
übliche jährlich gerechnete Interesse austrägt, stipuliret werden
möge. Hanc functionem abrogatam esse ob verba ge-
neralia novissimi MANDATI *contra decoctores dolosos* de
an. 1766. §. 2. daß niemand von ausgeliehenen capitalien
und auf credit gegebenen Waaren, außer was den sechsten Zins-
Thaler bey Wecheln betrifft, ein mehreres als 5. von 100. zu
fordern, berechtiget seyn soll, existimat ILL. WINCKLER.
ad BERGER. Oec. Iur. Lib. III. Tit. VIII. Th. 10.
Cuius vero sententiae obstare videntur verba anteceden-
tia citati MANDATI de an. 1766. §. 2. Als haben
wir der Nothdurfft zu seyn erachtet, nach Inhalt des un-
tern 10. Mart. 1704. — ergangenen mandats, nachdrücklich
zu verordnen, daß niemand zc. nunc sequuntur iam antea
excitata verba. Ex quibus colligendum, exceptionem
in laudato MANDATO de an. 1704. propositam iure
recentiori omnino fuisse comprobata, praesertim, cum,

auctore PAVLO ICTO in L. 26. *π.* de Legibus non novum sit, ut priores leges ad posteriores trahantur.

§. VI.

Quem ad modum vero haec SANCTIO SAXONICA de an. 1704. ad speciem, in qua pecunia sub usuris maioribus ad perbreve tempus credita, sed deinceps ad longius apud debitorem relicta fuit, ne utiquam est extendenda, sed res, elapso termino convento, ad legitimum usurarum modum, scilicet quinque de centum, reducenda, WERNHER. Part. I. En. 132. ita B. HOMMELII arbitrium in Suppl. ad Rhapf. Iur. Obs. 603. his conceptum verbis: *Solent ut plurimum pro Imperiali, seu Thalero per hebdomadam sibi tres nummos stipulari. Hoc poena caret, et favendum hisce usuris puto, quia si hae triobolares usurae haud permitterentur, vereor, ne maius malum immineat pauperibus, quibus fidem habere periculosum est, nempe ut in angustiis haerentes, si nemo opem ferat, cogantur vestes et supellectilem nullo fere pretio vendere, sine ulla spe tales sibi rursus comparandi. At vero, inquis, sic mihi licebit eidem personae centum mutuo dare ea lege, ut pro singulis thaleris hebdomadarum triummum solvat? Arduum est, quod dicis, nec hae usurae modicae; unde, ut haec arbitraria iudicis quaestio ad certum reducat, sic definitio: in triobolaribus hisce usuris summam mutuo datam non excedere debere summam viginti thalerorum, neque peti posse ultra tres menses. In minori autem summa v. c. decem thal. sorte etiam per sex menses licebit. Post tale tempus praeterlapsum, si quis triobolares usuras sumere continuaverit, poenam quidem in tali mutuo*
lucro

lucro cessare infamiae, nec sortem amitti putaverim, sed deducendum tamen, quod supra huncce modum solum fuit, erit sorti, et post illud tempus res reducenda ad legitimum modum usurarum nempe 5. pro 100. omni iuri et aequitati contrarium censemus. Excessus iste usurarum legitimarum est intolerabilis, gravissimum hoc foenus in longius, quam citatum MANDATUM de an. 1704. quincuncibus paulo ampliores usuras permittit, est protractum tempus, egenumque debitorem, si onerosus foenerator post elapsam spatium dilationem non indulget, sed solutionem rigorese exigit, ad extremas fere redigit incitas, imo hae accessiones fortis sunt duriores, quam quae Iudaeis Dessaviensibus solvuntur, qui vi specialis privilegii a Principe impetrati 3. obulos Heller tantum hebdomatim pro uno thalero sibi stipulari queunt. BERGER. in Suppl. El. Disc. For. Part. I. pag. 614. seq.

§. VII.

Cum et usurarum legitimarum anticipatione creditor maius iusti quanti percipiat lucrum, LEYSER. ad Pand. Spec. CCXLIII. med. 9. istam, ob L. 26. §. 1. C. de Usur. plane improbat. At enim vero forte integra tradita, usuras a debitore sponte praenumeratas, et Iure Romano et moribus nostris ille licite accipit. L. 57. π. de pact. L. 2. §. 6. π. de doli mali except. SCHILTER. ad Pand. Ex. VIII. corol. I. RIVIN. Iurispr. Pol. Thef. CCXXVII. HOMMEL. Rhapf. Iur. Obsf. 603. n. 4. G. H. MYLIVS in Disp. de anticipatione usurarum, qui et praecudiciis sententiam confirmant.

§. VIII.

§. VIII.

Vfurarum modum egredi quoque licitum, si creditor periculum pecuniae datae pacto in se recipit, cum in hac facti specie non tam vfura, quam casus fufcepti praemium fubest. L. 26. §. 1. C. de Vfur. L. 5. π. de Naut. Foen. WERNHER. Part. I. En. 153.

§. VI III.

Quamvis tandem ultimarum voluntatum favore multa testatoribus in iure permiffa fint, heredem tamen hi damnare non potuerunt ad vfuras legitimis grandiores ob moram in legatis certae quantitatis commiffam praestandas. L. 3. §. fin. π. de annuis legat. VOETIVS ad Pand. Lib. XXII. Tit. I. §. 5. NOONT. de Foenor. et Vfur. Lib. III. cap. I. Contraria vero ftatuit LEYSER. ad Pand. Spec. CCCXCVI.

med. 6.



Wittenberg, Diss., 1781-82

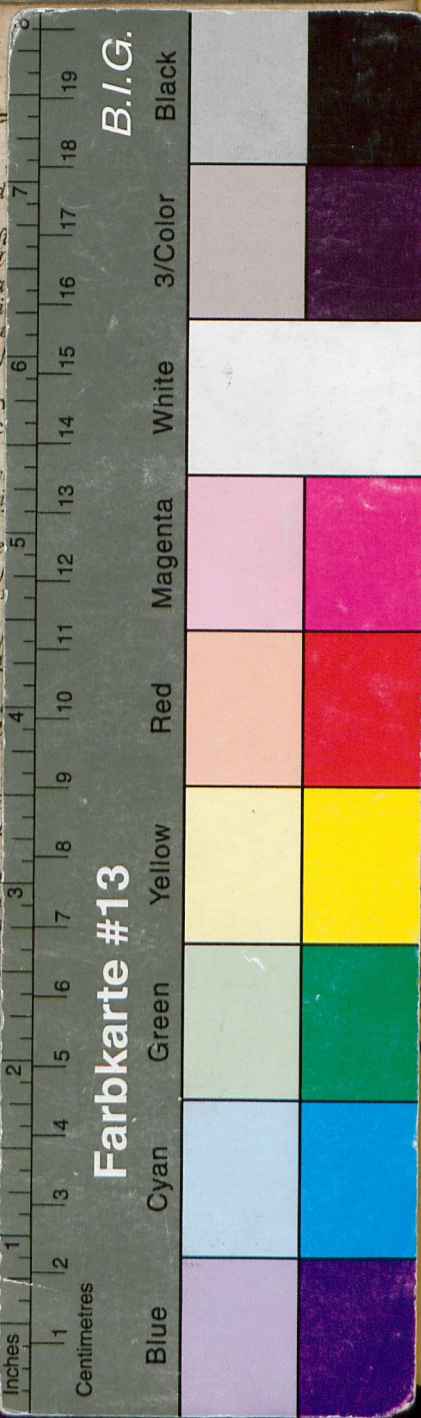


f
Sl.

✓ Dn 8







Q. D. B. V. 4.419 9/855
CAPITA IVRIS LECTA
DE
VSVRIS QVINCVNCIBVS MAIORIBVS
LICITIS 1782 1

PRAESIDE
CHRISTIANO GOTTLIEB
HOMMELIO, D.

TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REGVL. IVR. PROF. PVBL.
ET FACVLTATIS IVRIDICAE VITEMB.
ASSESSORE

IN AVDITORIO MAIORE

DIE XII. APRIL. A. R. S. M DCC LXXXII.

DISPVTANDI CAUSA
PROFONIT

IOANNES HENRICVS CHRISTOPHORVS
PLVNSCHKY

DRESDENSIS.

VITEBERGAE

IMPRESSIT IO. CHRISTOPH. TZSCHIDRICHVS.